

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Gerçek ve tüzel kişilerin yurtdışındaki para, altın, döviz gibi varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi ve kayıt dışı kalan yurtiçi varlıkların beyan edilmesi avantajından yararlanmak için tanınan süre 31 Aralık 2019'da sona erecek...

Varlık Barışı'nda sona doğru

HER ülke, kendi vatandaşlarının başka ülkelerdeki varlıklarını kendi ülkesine getirerek ülke ekonomisine katkıda bulunmasını ister. Ancak bu konuda her ülkenin kendine özgü mevzuatı ve uygulama esasları bulunur. Ülkemizde de başta para olmak üzere yurtdışından ülkeye varlık girişleri belli mevzuata tabi tutuluyor. Bu mevzuatın başında “vergi” ve “kambiyo” mevzuatı geliyor. Bu konuda mevzuatımız biraz sıkı olmasına rağmen çeşitli zamanlarda konuya “af” veya “barış” adı altında düzenlemeler yapılarak varlıkların ülkeye girişi sağlanmaya çalışılıyor.

19/07/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. Maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 90'ıncı Madde'de,

■ Yurtdışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının 31/12/2019 tarihine kadar Türkiye'ye getirilerek serbestçe tasarruf edilebilmesine,

■ Yurtdışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, yurtdışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan kredilerin 31/12/2019 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilmesine,

■ Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan, Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların, 31/12/2019 tarihine kadar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştı.

YURTDIŞI VE YURTIÇİNDEKİ VARLIKLAR

Gerçek ve tüzel kişilerin yurtdışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31/12/2019 tarihine (bu tarih dahil) kadar bankalara veya aracı kurumlara bildirilmesi gerekiyor. Söz konusu varlıklara ilişkin vergi dairelerine herhangi bir beyanda bulunulmayacak. Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak yüzde 1 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine beyan edecek. Beyan edilen varlıkların değerleri üzerinden, vergi dairelerince yüzde 1 oranında tarh edilen vergi, söz konusu beyan süresi içerisinde banka ve aracı kurumlarca vergi sorumlusu sıfatıyla ödenmesi gerekiyor.

Gerçek ve tüzel kişilerin yurtiçinde bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazları ifade ediliyor. Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar 31/12/2019 tarihine (bu tarih dahil) kadar beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine doğrudan beyan edilebileceği gibi elektronik ortamda da beyan edilebilecek. Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, beyannamelelerini de elektronik ortamda vermeleri gerekiyor. Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değerleri üzerinden vergi dairelerince yüzde 1 oranında vergi tarh edilecek. Bu şekilde hesaplanan vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi gerekiyor. Türkiye'ye getirilen varlıklar ile gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defterlere kaydedilen varlıklar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerine dahil edilebileceği gibi, aynı varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerinden çekilebilecek.

İNCELEME VE TARHIYAT YAPILMAYACAK

Geçici 90'ıncı Madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacak. Bu hükümden faydalanılabilesi için bildirilen tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi ve bildirim konu edilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi gerekiyor. Tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi veya anılan maddede yer alan diğer şartların yerine getirilememesi, vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmemektedir. Ayrıca, bildirim veya beyanlar nedeniyle tahsil edilen vergiler ret ve iade edilmeyecek.

Görüldüğü üzere, yurtdışı ve yurtiçi varlıkların ekonomiyeye kazandırılması amacıyla getirilen 'Varlık Barışı'ndan 31/12/2019 tarihine kadar yararlanılması halinde, başta vergi incelemesinden muaf tutulması ve yüzde 1 gibi düşük oranda vergilendirilmesi gibi önemli avantajlar elde ediliyor.